

Bellona
Poks 2141, Grünerløkka
0505 OSLO

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 22.11.2006
Vår ref.: 2005/168 461.2
Deres ref.:
Saksbehandler: Hanne Aronsen, telefon: 22573541

Vedtak om innsynsbegjæring

SFT avslår i med hold av produktkontrollloven § 9 fjerde ledd begjæringen fra Bellona og Sandefjord Naturvern om å få innsikt i innholdet av tilsetningsstoffer i flyavisningskjemikaliene som benyttes ved Sandefjord Lufthavn. Årsaken er at dette er vurdert å være forretningshemmeligheter.

Gjennom Produktregisteret har SFT tilgang på opplysninger om avisningskjemikaliene. Vi har i denne saken også etterspurt mer informasjon fra produsentene. SFT har på bakgrunn av denne informasjonen vurdert at tilsetningsstoffene i avisningskjemikaliene ikke har miljøegenskaper av alvorlig karakter.

SFTs avslag på begjæring om innsyn kan i henhold til produktkontrolllovens § 9 femte ledd påklages til Miljøverndepartementet innen tre uker. Eventuell klage bør begrunnes og sendes til SFT.

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til brev av 02.12.2004 fra Bellona og Sandefjord Naturvern til fylkesmannen i Vestfold som inneholder en begjæring om å få innsikt i hvilke tilsetningsstoffer avisningsvæsken som benyttes ved Sandefjord Lufthavn inneholder. Innsynsbegjæringen ble sendt over til SFT i brev av 10.02.2005 fra fylkesmannen som en del av en klagesak.

Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Bakgrunn

På bakgrunn av Bellonas og Sandefjord Naturverns innsynsbegjæring har SFT i brev av 07.04.2006 bedt Sandefjord Lufthavn om å, eventuelt i samarbeid med sine leverandører, redegjøre for hvilken informasjon om avisningskjemikaliene Kilfrost DF PLUS (80) og Kilfrost ABC-2000 som kan offentliggjøres, om produktenes innhold av kjemikalier og

tilsetningsstoffer. SFT har tilgang på opplysninger om de nevnte avisningskjemikaliene gjennom Produktregisteret.

Sandefjord Lufthavn har i brev av 15.05.2006 og 31.05.2006 redegjort for at opplysninger om tilsetningsstoffer i flyavisningskjemikaliene som benyttes ved lufthavnen *ikke* kan offentliggjøres på grunn av konkurransemessige forhold. Sandefjord Lufthavn AS har tidligere understreket ovenfor SFT at de ønsker mest mulig åpenhet omkring de aktuelle opplysningene, men viser til at produsenten, Kilfrost Ltd, motsetter seg offentlighet av disse opplysningene.

Sandefjord Lufthavn har vært i kontakt med produsenten av avisningskjemikaliene som benyttes, Kilfrost Ltd, og gjengir i brev av 31.05.2006 Kilfrost Ltd's argumenter for at en offentliggjøring av tilsetningsstoffer ikke kan finne sted.

Kilfrost Ltd. ønsker i følge Sandefjord Lufthavn ikke en offentliggjøring av detaljer knyttet til sammensetningen av de aktuelle produktene, idet alle Kilfrost-produkter er basert på egne oppskrifter som eies av Kilfrost Ltd. og som styret i Kilfrost Ltd. betrakter som forretningshemmeligheter. Kilfrost Ltd. hevder at det er Kilfrost Ltd's konkurrenter som vil ha størst fordel av en åpen publisering av disse forretningshemmelighetene. Hoveddelen av Kilfrost Ltd.'s forretningsvirksomhet (>90%) er omsetning av flyavisningsvæsker, et område bedriften er markedsleder på. Straks konkurrentene får tilgang til detaljer i sammensetningen, anser Kilfrost Ltd. som konsekvens at de vil miste store markedsandeler, og at firmaet i ytterste konsekvens vil bli måtte legge ned. Ut fra et forretningsmessig synspunkt mener Kilfrost Ltd. at de ikke kan offentliggjøre den aktuelle informasjonen.

Kilfrost Ltd. viser, i følge Sandefjord Lufthavn, til at de har nedlagt store ressurser i å utvikle flyavisningsvæsker med forbedret funksjon, samtidig som væskene opprettholder lave toksisitet i tråd med økte miljømessige krav/ønsker fra kundene. Særlig de skandinaviske kundene har etterspurt dette. Detaljerte opplysninger om sammensetningen av disse produktene er i denne anledning gjort kjent for enkelte fagmiljø ("test houses") i Skandinavia, som er underlagt en konfidensialitetserklæring begrunnet i forretningsmessige forhold. Dette gjelder bla. OSL, Aquateam, Structor, Jordforsk, DNV, Luftfartsverket i Norge, Luftfartsverket i Sverige, København Lufthavn og NATAM.

Markedet for flyavisningsvæske er i følge Kilfrost Ltd. sterkt konkurransepreget, og et selskaps evne til å overleve avhenger for en stor del av teknologi. Kilfrost Ltd har derfor som mål for selskapet å fortsette arbeidet for produktutvikling for å beholde sin posisjon som markedsleder i utformingen av flyavisningsprodukter. Kilfrost Ltd. uttrykker at de ikke vil forbli markedsleder dersom de tillater sine konkurrenter å kopiere sin teknologi.

SFTs vurdering

SFT viser til at kravet om innsyn i informasjon om tilsetningsstoffer i denne saken gjelder såkalt produktspesifikk informasjon, hvor vurderingene skal foretas i henhold til produktkontrollovens regler om miljøinformasjon, og med miljøinformasjonslovens generelle regler som supplement.

Etter produktkontrollovens § 9 er hovedregelen at enhver har rett til å få informasjon om produkter som faller inn under denne lovens virkeområde når informasjonen foreligger hos vedkommende offentlige organ. Opplysninger som foreligger i Produktregisteret anses for å omfattes av SFTs informasjonsplikt. Fra denne hovedregelen finnes det imidlertid unntak. Blant annet skal det gjøres unntak fra innsyn for opplysninger som er underlagt taushetsplikt, jfr. § 9 fjerde ledd. Taushetsplikt kan foreligge for eksempel fordi det gjelder forretningshemmeligheter, jfr. § 11 første ledd. Offentliggjøring av et produkts nøyaktige innhold og/eller sammensetning kan være en slik forretningshemmelighet. Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger om et produkts virkninger på helse og miljø, jfr. § 11 annet ledd.

Spørsmålet om opplysninger om tilsetningsstoffer i flyavisningskjemikaliene i dette tilfellet skal undergis taushetsplikt er vurdert av SFT på selvstendig grunnlag. SFT er generelt opptatt av at det ikke skal unntas mer informasjon enn nødvendig for å sikre forretningsmessige eller andre hensyn som begrunner taushetsplikt. I de vurderinger som er foretatt er det lagt vekt på å vurdere hva som er reelle forretningshemmeligheter og ikke. Det er samtidig lagt vekt på å vurdere tilsetningsstoffenes miljømessige egenskaper, for å avgjøre om det er miljømessige argumenter som tilsier at offentligheten burde ha kjennskap til tilsetningsstoffenes navn. SFT har etter en samlet vurdering i denne saken kommet til at vi holder produsentens begrunnelse for å kreve opplysninger om produktsammensetninger, innhold av kjemikalier og navn på tilsetningsstoffer unntatt fra offentlighet for å være fullgod, slik dette er fremført i brev fra Sandefjord Lufthavn av 31.05.2006. Etter SFTs syn er det rimelig å legge bedriftens syn til grunn når det gjelder fare for økonomisk tap eller redusert gevinst for bedriften dersom disse opplysningene blir kjent i konkurransesammenheng.

Når det gjelder opplysninger om miljøegenskaper foreligger dette i brev av 14.06.2006 fra Sandefjord Lufthavn, med rapporten "Ecotoxicological classification/evaluation og Kilfrost DF PLUS (80) and Kilfrost ABC-2000" utarbeidet av det danske firmaet Chemtox AS. Nevnte brev og rapport er også vedlagt dette brevet. For en del av tilsetningsstoffene er det i Chemtox-rapporten oppgitt lite informasjon om miljøegenskaper. SFT har derfor funnet det nødvendig å etterspørre mer informasjon om disse stoffene fra Sandefjord Lufthavn og produsenten av avisningskjemikaliene, Kilfrost Ltd. SFT har, etter en gjennomgang av tilgjengelig informasjon kommet fram til at tilsetningsstoffene i avisningskjemikaliene ikke har miljøegenskaper av alvorlig karakter med hensyn til giftighet, bioakkumulering og nedbrytbarhet. Disse tilleggsopplysningene er imidlertid av en slik karakter at SFT ikke kan gå ut med nærmere informasjon om dette uten at vi røper forretningshemmeligheter.

Krav til utslipp blir for øvrig behandlet i avgjørelse av klagesak framsatt av Bellona og Sandefjord Naturvern i brev av 02.12.2004 på utslipp fra Sandefjord Lufthavn.

Vedtak

SFT avslår i medhold av produktkontrollloven § 9 fjerde ledd Bellonas og Sandefjord Naturverns begjæring om å få innsikt i hvilke tilsetningsstoffer avisningsvæsken som benyttes ved Sandefjord Lufthavn inneholder.

SFTs avslag på innsyn kan i henhold til produktkontrolllovens § 9 femte ledd påklages til Miljøverndepartementet innen tre uker. Eventuell klage sendes SFT og bør begrunnes.

Med hilsen

Anne Sundbye (e.f.)
Seksjonssjef

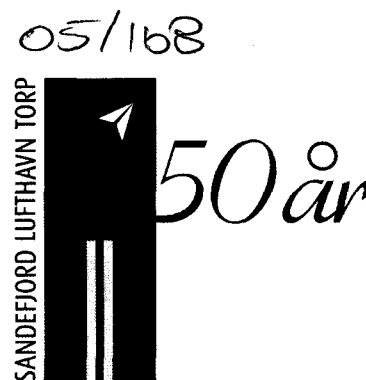
Hanne Aronsen
Rådgiver

Likelydende brev til: Bellona
Sandefjord Naturvern

Vedlegg: Brev av 14.06.2006 fra Sandefjord Lufthavn AS m vedlagt rapport

Kopi til: Fylkesmannen i Vestfold
Sandefjord Lufthavn AS
Sandefjord kommune

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 2005/168 461.2
Att.: Hanne Aronsen

Sandefjord 14.06.2006

Miljøegenskaper til tilsetningsstoffer i avisningskemikalier

Viser til brev fra SFT av 23.05.06, "Pålegg om opplysninger" og brev av 01.06.06 "Utsettelse av frist for innsending av informasjon".

Som orientert om i vår e-post 30.mai, har Aerochem gitt Chemtox oppdraget med å fremskaffe og presentere opplysninger om miljøegenskapene for alle tilsetningsstoffene i avisningsvæskene Kilfrost DF PLUS (80) og Kilfrost ABC-2000.

Chemtox har nå utført oppdraget, og Sandefjord Lufthavn AS har i dag mottatt rapporten "Ecotoxicological classification/evaluation of Kilfrost DF PLUS (80) and Kilfrost ABC-2000".

Med oversendelse av denne rapporten (vedlagt) anser vi SFT sitt pålegg av 23.05.06 om opplysninger om miljøegenskapene for alle tilsetningsstoffene som besvart.

Aerochems Lars Olehed har fått bekreftet fra Kilfrost at benevnelsen på de ulike tilsetningsstoffene omtalt i rapporten er de samme som allerede foreligger hos SFT fra tidligere oversendelse fra Kilfrost.

Med vennlig hilsen
Sandefjord Lufthavn AS

Lars Guren
miljøsjeff

Vedlegg: Rapport datert 13.06.06 "Ecotoxicological classification/evaluation of Kilfrost DF PLUS (80) and Kilfrost ABC-2000".

Kopi til orientering: Fylkesmannen i Vestfold

100 TÅRER SIVILISASJONENS HISTORIE

**Ecotoxicological
classification/evaluation of
Kilfrost DF PLUS (80)
and
Kilfrost ABC-2000**

||Prepared for:
Aerochem AB
Stubbsundsvägen 17
S-131 41 Nacka
Sweden

Prepared by:
CHEMTOX A/S
Pakhustorvet 4
6000 Kolding
Denmark

Table of content		Page
1	Background	3
2	Ecotoxicological data	4
3	Conclusion	9
4	References.....	10

Journal number: 06-05-JRØN-6PVHRL
 Prepared by: Cand. Polyt. (Kemi) Jette Røgen
 Conferered with: Cand. Scient. Vibeke Stengaard
 Date: 13. juni 2006

1 Background

The company Aerochem AB has had an inquiry from the Sandefjord Airport to procure information on the environmental impact of the two aeroplane de-icing products Kilfrost DF PLUS (80) and Kilfrost ABC-2000. The Sandefjord Lufthavn has to send the information to the SFT (Statens Forurensningstilsyn).

Chemtox A/S has retrieved 100% recipe information from the manufacturer of the products. Subsequently, Chemtox A/S has collected available ecotoxicological data through database searches in the databases, mentioned in section 4, on all substances forming parts.

Relevant data has been selected for classification / evaluation.

In section 2 the substances are hidden by a S-number.

2 Ecotoxicological data

S1

Acute data: Fish: Pimephales promelas : 96hLC50 = 710 mg/l
Crustacea: Daphnia magna : 48hEC50 = 34400 mg/l
Algae: Selenastrum capricornutum : 336hEC50 = 19000 mg/l

Bioaccummulation: LogPow: -1,4
BCF: Fisk = <1

Biodegradation: Readily biodegradable

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

S2

Acute data: No data.

Bioaccummulation: No data.

Biodegradation: No data.

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

S16

Acute data: No data.

Bioaccummulation: No data.

Biodegradation: No data.

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

S17

Acute data: Fish: Leuciscus idus : 48hLC50 = >10000 mg/l
Crustacea: Daphnia magna : 24hEC50 = 1360 mg/l
Algae: Scenedesmus subspicatus : 72hEC50 = 216 mg/l

Bioaccumulation: LogPow: -1,54

Biodegradation: Not readily biodegradable

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

S6

Acute data: Crustacea: Daphnia magna : 48hLC50 = 44,50 mg/l

Bioaccumulation: No data.

Biodegradation: No data.

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

S19

Acute data: No data.

Bioaccumulation: The potential for bioconcentration is expected to be low.

Biodegradation: Not readily biodegradable.

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

S5

Acute data: Fish: Brachydanio rerio : 96hLC50 = 210 mg/l
Bioaccumulation: LogPow: -1,54
Biodegradation: No data.
EU classification for environmental hazards None
EU classification C;R34 Xi;R37 (Evaluated by EU not to have environmental effects)

S7

Acute data: No data.
Bioaccumulation: LogPow: -3,88
Biodegradation: No data.
EU classification for environmental hazards None
EU classification Xn;R22 C;R35 (Evaluated by EU not to have environmental effects due to lack of data)

S9

Acute data: No data.
Bioaccumulation: No data.
Biodegradation: No data.
EU classification for environmental hazards None
EU classification None

S21

Acute data: No data.
Bioaccumulation: Sodium salt of readily degradable lactic acid. (IUCLID)
Biodegradation: Sodium salt of readily degradable lactic acid. (IUCLID)
EU classification for environmental hazards None
EU classification None

S3

Acute data: Fish: *Scophthalmus maximus* (turbot) : 96hLC50 = 1,7 mg/l
Crustacea: *Daphnia magna* : 48hLC50 = 1,6 mg/l
Algae: *Pseudokirchneriella subcapitata* : 72hEC50 = 0,9 mg/l

Bioaccumulation: LogPow: 1,86

Biodegradation: Readily biodegradable

EU classification for environmental hazards N;R50

EU classification Xn;R22 Xi;R41 N;R50

S13

Acute data: Fish: *Scophthalmus maximus* (turbot) : 96hLC50 = 1,3 mg/l

Bioaccumulation: Ecotoxicological properties as S3 expected.

Biodegradation: Ecotoxicological properties as S3 expected.

EU classification for environmental hazards N;R50

EU classification Xn;R22 Xi;R41 N;R50

Kilfrost DF PLUS (80)

Acute data: Fish: *Onchorhynchus mykiss* : 96hLC50 = >3000 mg/l
Crustacea: *Daphnia magna* : 48hLC50 = 10500 mg/l
Algae: *Pseudokirchneriella subcapitata* : 72hEC50 = 10000 mg/l

Bioaccumulation: No data.

Biodegradation: No data.

EU classification for environmental hazards None

EU classification None

Kilfrost ABC-2000

<i>Acute data:</i>	Fish: Onchorhynchus mykiss : 96hLC50 = >3000 mg/l Crustacea: Daphnia magna : 48hLC50 = 12000 mg/l Algae: Pseudokirchneriella subcapitata : 72hEC50 = >10000 mg/l
<i>Bioaccumulation:</i>	No data.
<i>Biodegradation:</i>	No data.
<i>EU classification for environmental hazards</i>	None
<i>EU classification</i>	None

3 Conclusion

Kilfrost DF PLUS (80)

Acute ecotoxicological tests show that the product need not to be classified concerning environmental hazard according to the EU classification system.

Evaluation of available environmental test data for all substances show that Kilfrost DF PLUS (80) only contains a single substance to be classified environmentally hazardous according to the EU classification system. The content of this substance is far below 0.25% and, consequently, it has been evaluated not to have effect on the environmental hazard of the product.

Kilfrost ABC- 2000

Acute ecotoxicological tests show that the product need not to be classified concerning environmental hazard according to the EU classification system.

Evaluation of available environmental test data for all substances show that Kilfrost ABC-2000 only contains two substances to be classified environmentally hazardous according to the EU classification system. The content of these substances is far below 0.25% and, consequently, it has been evaluated not to have effect on the environmental hazard of the product.

4 References

- IUCLID* <http://ecb.jrc.it/esis/esis.php?PGM=ein&DEPUIS=autre>
- HSDB* <http://toxnet.nlm.nih.gov/cgi-bin/sis/htmlgen?HSDB>
- Aquire* <http://mountain.epa.gov/ecotox/>
- EFDB* <http://www.syrres.com/esc/efdb.htm>
- N-class* <http://apps.kemi.se/nclass>
- K. Verschueren (2001), Handbook of environmental data on organic chemicals.
- Confidential tests of the products.